

MUIKKU-verkko

Pohjois-Savon ympäristökasvatusverkosto

TOIMINTASUUNNITELMA 2020-2021

1. Taustaa Pohjois-Savon ympäristökasvatustoiminnasta

Pohjois-Savossa on toiminut jo pitkään lukuisia erilaisia ympäristökasvattajia julkisyhteisöistä yhdistyksiin, vapaaehtoiisiin ja yksityisiin yrittäjiin. Alueellinen verkostoituminen käynnistettiin ensimmäisen kerran vuonna 2006 Ympäristöjyvät-hankkeessa. Hanke oli kaksivuotinen ja sitä koordinoi Rautavaaran Metsäkartano. Hankkeessa kartoitettiin alueen toimijoita ja heidän toiveitaan alueellisesta yhteistyöstä sekä perustettiin toimijoiden sähköpostilista ja kestävästä kehitystä edistävän koulutuksen ja tiedotuksen resurssipankki. Hankkeen aikana järjestettiin myös alueelliset ympäristökasvatuspäivät.

Ympäristöjyvät-hankkeen hyvästä alusta huolimatta verkoston toiminta ei vakiintunut Pohjois-Savossa, ja alueellinen yhteistyö hiipui moneksi vuodeksi. Verkosto koottiin uudestaan vuonna 2016, jolloin Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu koordinoi kaksivuotista Pohjois-Savon ympäristökasvatusverkosto -hanketta. Hankkeen aikana verkoston nimeksi valittiin MUIKKU-verkko. Puheenjohtajana Lastulta toimi Jaana Hiltunen. Vuosina 2016-2017 Pohjois-Savossa järjestettiin useita verkostotapaamisia ja kaksi alueellista ympäristökasvatuspäivää. Vuoden 2017 lopussa verkostossa oli mukana noin 200 jäsentä. Pääasiallinen viestintämuoto oli sähköpostilista, ja lisäksi verkostolla oli Facebook-ryhmä vapaampaa keskustelua varten. Toiminta saatiin kauden aikana hyvin käyntiin ja jäseniä liittyi verkostoon paljon.

Vuosina 2018-2019 puheenjohtajatahona toimi Kuopion luonnontieteellinen museo / Mari Wikholm. Toimintakauden aikana verkoston toiminta vakiintui ja verkostoon saatiin hyvin uusia jäseniä. Vuoden lopussa niitä oli jo 263 henkilöä. Vuoden aikana järjestettiin useita verkostotapaamisia ja alueellinen ympäristökasvatuspäivä. Lisäksi verkoston sähköpostilistan kautta jaettiin aktiivisesti tietoa verkoston jäsenille mm. koulutuksista, materiaali- ja toimintavinkeistä. Myös Facebook-ryhmä oli käytössä.

2. Verkoston toimintamuoto

MUIKKU-verkko toimii kevyenä vapaaehtoisverkostona. Verkostolle valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan puheenjohtaja tai -organisaatio, joka koordinoi toimintaa ja viestintää yhteistyössä muiden vapaaehtoisten jäsenten kanssa. Kaikki jäsenet voivat osallistua verkoston tapaamisiin ja päätöksentekoon. Puheenjohtaja vastaa toiminnan dokumentoinnista sekä toimintakausittaisen toimintasuunnitelman ja -kertomuksen kirjoittamisesta.

Verkostolla ei ole toistaiseksi omaa tiliä, varallisuutta, rahaliikennettä eikä toimitiloja. Kokoukset ja muut tapahtumat järjestetään toimijoiden omissa tiloissa. Mahdollinen hanke- tai muu rahoitus vaatii toistaiseksi erillisen vastuuorganisaation, joka huolehtii rahaliikenteestä ja siihen liittyvästä raportoinnista.

Vuosittain järjestetään 2-3 verkostotapaamista ja 1-2 alueellista ympäristökasvatuspäivää. Koulutusvinkkejä ja muuta ympäristökasvatukseen tai kestäväan kehitykseen liittyvää tietoa jaetaan jäsenille eri viestintäkanavia hyödyntäen.

3. Toiminnan tavoitteet

MUIKKU-verkon toiminnan tavoitteina ovat

- edistää ja kehittää ympäristökasvatusta Pohjois-Savossa
- tarjota pohjoissavolaisille ympäristökasvattajille verkostoitumismahdollisuus tiedonvaihtoa ja yhteistyötä varten
- jakaa tietoa ympäristökasvatuksesta ja kestävästä kehityksestä
- järjestää alan koulutusta
- lisätä ympäristökasvatuksen näkyvyyttä ja vaikuttavuutta Pohjois-Savossa
- toimia yhteistyössä muiden alueellisten ympäristökasvatusverkostojen ja valtakunnallisten ympäristökasvatusorganisaatioiden kanssa

4. Toiminnan painopisteet ja teemat 2020-2021

Toimintasuunnitelma laaditaan joka toinen vuosi yhteistyössä jäsenistön kanssa. Helmikuussa 2020 järjestettiin kysely kaikille verkoston jäsenille toiminnan painopisteistä ja kiinnostavasta teemasta. Kyselyyn vastasi 14 jäsentä.

Teemaksi vuosille 2020-2021 valittiin ”Agenda 2030”. Teemaa käsitellään toimintakauden aikana monipuolisesti eri näkökulmista ja siihen liittyvää koulutusta tarjotaan esimerkiksi ympäristökasvatuspäivillä. Teeman käsittely aloitetaan luonnon monimuotoisuuden huolehtimisen aiheella. Jäsenistön teemaan liittyviä toiveita selvitetään sekä sähköpostilistalla että Facebook-ryhmän keskusteluissa. Kouluille ja päiväkodeille lähetetään kulttuurikuriirien kautta neljä kertaa vuodessa ympäristökasvatuskirje, jossa jaetaan vinkkejä teeman mukaisten aiheiden hyödyntämiseen opetuksessa.

Tavoitetoiveet pysyivät kahden tärkeimmän osalta samana kuin edellisessä kyselyssä (tammikuu 2018). Jäsenistö toivoi verkostolta eniten koulutuksia, verkostoitumismahdollisuuksia ja viestinnän kehittämistä. Uutena toiveena nousi esiin ympäristökasvatustoiminnan taloudellisten resurssien edistäminen. Verkoston laajentaminen ei saanut kyselyssä lainkaan kannatusta. Vastaajat halusivat verkostolta myös mm. uusia ideoita, yhteistyökumppaneita, kokemustenvaihtoa, ympäristökasvatustoiminnan kehittämistä yhdessä, rentoa yhdessäoloa ja inspiraatiota.

Tärkeimmäksi tavoitteeksi toimintakaudella päätettiin ottaa verkoston tiivistäminen. Tavoitteena on saada verkoston jäsenet toisilleen tutummiksi ja osallistumaan aktiivisemmin verkoston toimintaan mm. jakamaan osaamistaan. On havaittu, että osalle jäsenistä riittää verkoston kautta saadut tiedot ja vinkit. Kaikilla ei siis välttämättä ole tarvetta osallistua

verkoston järjestämään toimintaan muutoin kuin hyödyntämällä verkoston jakamaa tietoa ja materiaaleja.

Verkostoitumismahdollisuuksia tarjotaan edelleen verkostotapaamisissa ja koulutusta tarjotaan erityisesti alueellisilla ympäristökasvatuspäivillä 1-2 kertaa vuodessa. Lisäksi tiedotetaan muiden tahojen järjestämistä ympäristökasvatuskoulutuksista Pohjois-Savossa esimerkiksi opettajille suunnatussa ympäristökasvatuskirjeessä.

Viestintää kehitetään jakamalla mm. koulutusmateriaalia olemassa olevilla kanavilla nykyistä enemmän. Youtube-kanavaa ei vielä edellisellä toimintakaudella perustettu, mutta katsotaan, voidaanko se perustaa tällä kaudella. Suurimmista tapahtumista ja kannanotoista kirjoitetaan mediatiedote.

Keinoja ympäristökasvatustoiminnan taloudellisten resurssien edistämiseen selvitetään. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään verkoston jäsenten omaa osaamista aiheesta. Ne, jotka osaavat, voivat levittää osaamistaan verkoston muille jäsenille mm. ympäristökasvatuspäivillä tai muiden verkoston kanavien kautta jaettavan tiedon avulla. Myös verkostotapaamiseen voidaan pyytää asiantuntija kertomaan aiheesta ja keinoista enemmän.

